# ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 47.

# KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

*Вильна. Вторникъ. 14-го Іюня* — 1838 — *Wilno. Wtorek. 14-go Czerwca.*

## ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

ВИЛЬНА.

Его Сіятельство Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ, Гродненскій, Минскій и Бѣлостокскій Генералъ-Губернаторъ, Генералъ-Адъютантъ Князь *Долгоруковъ*, изволилъ возвратиться изъ поѣздки своей въ пятницу 10-го ч. с. м. вечеромъ.

*Санктпетербургъ, 5-го Іюня.*

Изъ Берлина получены, отъ 22-го Мая (3-го Іюня), слѣдующія извѣстія:

„Вчерашній день, ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, получивъ извѣстіе о пожарѣ близъ Травемюнде *Парохода Николай I*, въ тотъ же часъ изволилъ послать туда изъ Берлина Флигель-Адъютанта Своего, Полковника *Васильчикова*, снабдивъ его деньгами для помощи тѣмъ пассажирамъ изъ Русскихъ, которые могли потерять свои имущества или пострадать при этомъ несчастномъ случаѣ.

Къ счастію Русскихъ, пребываніе ихъ ЦАРЯ въ Берлинѣ могло способствовать къ облегченію участи пострадавшихъ.

Въ Четвертокъ 19 (31) Мая, ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, ИМПЕРАТРИЦА, Ихъ Высочества НАСЛѢДНИКЪ и Великая Княжна АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВНА, изволили присутствовать на балѣ у Его Высочества Принца Вильгельма Прусскаго, куда приглашены были всѣ знаменитые гости, находящіеся въ Берлинѣ. Въ первомъ часу былъ пышный ужинъ, послѣ котораго танцы продолжались еще до третьяго часа ночи.

Мая 21-го (Іюня 2-го), ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, ИМПЕРАТРИЦА, Его Величество Король Прусскій, Ихъ Величества Короли Виртембергскій и Ганноверскій, съ членами Ихъ Императорской и Королевскихъ Фамилій, удостоили присутствіемъ своимъ déjeuner dansant, данный Россійскимъ Посланникомъ, Дѣйствительнымъ Тайнымъ Совѣтникомъ *Рибопіеромъ*, въ домѣ посольства.

Этотъ праздникъ, одушевленный Державными Особами, былъ чрезвычайно красивъ и блистателенъ.— Входъ украшенъ былъ зеленью и свѣжими цвѣтами, а для главнаго стола пристроена была во дворъ временная, очень обширная зала, драпированная съ особеннымъ вкусомъ.— За завтракомъ находилось болѣе трехъ сотъ особъ. Танцы кончились въ седьмомъ часу по полудни.

Передъ вечеромъ; въ тотъ же день, ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ и ИМПЕРАТРИЦА изволили благополучно переѣхать изъ Берлина въ Потсдамъ.

— Въ ночи съ 25-го на 26-е число Мая, ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ изволилъ выѣхать изъ Берлина въ Штетинъ вмѣстѣ съ ГОСУДАРЕМЪ НАСЛѢДНИКОМЪ ЦЕСАРЕВИЧЕМЪ. Ихъ Высочества Великіе Князья НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВИЧЪ и МИХАИЛЪ НИКОЛАЕВИЧЪ прибыли въ Штетинъ на канунѣ.

26-го числа, въ первомъ часу по полудни, ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, съ Ихъ Высочествами, отправился моремъ на пароходѣ *Геркулесъ*, въ Стокгольмъ, въ сопровожденіи люгера Ораніенбаумъ, который взятъ былъ на буксиръ.

## WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Jaśnie Oświecony Pan Wileński Wojenny Gubernator, Grodzieński, Miński i Białostocki Jenerał-Gubernator, Jenerał-Adjutant Xiąże *Dołhorukow*, raczył powrócić z pojazdki swej, w piątek, d. 10 t. m. wieczorem.

*Sankt-Petersburg, 5-go Czerwca.*

Donoszą z Berlina, pod d. 22 Maja (3 Czerwca). co następuje:

„W dniu wczorajszym NAJJAŚNIEJSZY CESARZ otrzymawszy wiadomość o spaleniu się statku *Nikołaj I* pod Trawemünde, natychmiast raczył posłać tam Fligel-Adjutanta Swego, Półkownika Hrabiego *Wasilczykow*, z summą pieniężną dla udzielenia pomocy podróżnym Rossyanom, którzy stracili swe mienie lub ucierpieli od pożaru.

Na szczęście dla Rossyan, pobyt ich CESARZA w Berlinie dał im śrzodek otrzymania tej pomocy.

19 (31) Maja, NAJJAŚNIEJSI PAŃSTWO CESARZ JEGO MOŚĆ i CESARZOWA JEJ MOŚĆ i ICH CESARSKIE WYSOKOŚCI WIELKI XIĄŻĘ NASTĘPCA i WIELKA XIĘŻNICZKA ALEXANDRA, byli na balu u J. K. W. Xięcia Wilhelma Pruskiego, na który byli zaproszeni wszyscy Wysocy Goście, znajdujący się w Berlinie. O godzinie 1, była wspaniała wieczerza, po której tańce trwały jeszcze do 3-ej rannej.

21 Maja (2 Czerwca), NAJJAŚNIEJSI CESARSTWO, oraz Królowie II. Pruski, Wirtemberski i Hannowerski z Członkami CESARSKIEJ i Królewskich Rodzin uświetnili Swą obecnością tańcujące śniadanie u Posła Rossyjskiego, P. *de Ribeaupierre*, w domu poselstwa.

Uczta ta, ożywiona przytomnością Najjaśniejszych Osób była nadzwyczaj świetna. Wejście ozdobione było gierlandami z liści i kwiatow, a dla pomieszczenia głównych stołów, przybudowana została na dziedzińcu têmczasowie obszerna sala, urządzona z wielkim przepychem i gustem. Na śniadaniu było przeszło 300 osób; tańce trwały do 7 wieczornej.

„Przed wieczorem tegoż dnia, NAJJAŚNIEJSI CESARZ i CESARZOWA pojechali z Berlina do Potsdamu.

(*T. P.*)

— W nocy z 25-go na 26-ty Maja, CESARZ JEGO MOŚĆ raczył wyjechać z Berlina do Stettinu razem z Następcą Tronu CESARZEWICZEM. ICH WYSOKOŚCI WIELCY XIĄŻĘTA NIKOŁAJ NIKOŁAJEWICZ i MICHAŁ NIKOŁAJEWICZ przybyli do Stettinu poprzedzającego wieczora.

D. 26, o godzinie 1 z południa, CESARZ JEGO MOŚĆ z Ich Wysokościami, wyjechał morzem na statku parowym *Herkules*, towarzyszony od Lugru Oranienbaum, który był ciągniony.

На пути семь разставлены были наши военныя суда, а именно: фрегатовъ 9, бриговъ 5, шкуна и люгеръ, мимо которыхъ проходилъ пароходъ Геркулесъ у назначенныхъ симъ судамъ станцій, а въ 20-ти миляхъ не доходя мыса Гоборга, составляющаго западную оконечность острова Готланда, Его Величество встрѣтилъ, сверхъ того, 3-ю флотскую Дивизію. Государь Императоръ, найдя всѣ суда сіи въ надлежащемъ порядкѣ и устройствѣ, изволилъ объявить сигналомъ Монаршее Свое благоволеніе, а нижнимъ чинамъ пожаловалъ по рублю, по фунту маса и по чаркѣ вина на человѣка.

29-го Мая, въ Воскресенье, рано утромъ, берега Швеціи начали быть видными, и Шведскій Генералъ Графъ Мернеръ, посланный отъ Короля на пароходѣ Гельфъ, для встрѣчи Его Высочества Цесаревича Наслѣдника, получивъ свѣдѣніе о приближеніи парохода Геркулесъ къ маяку Ландсортъ, въ 135 верстахъ отъ Стокгольма, снялся съ якоря и пошелъ къ нему на встрѣчу; подошедъ, Графъ Мернеръ просилъ позволенія перейти на Геркулесъ и представился Его Высочеству Наслѣднику Цесаревичу, вмѣстѣ съ Россійскимъ Посланникомъ при Шведскомъ Дворѣ и нѣкоторыми лицами, въ ихъ свитѣ состоявшими.

Доплывъ къ крѣпости Далеръ-Э, Государь Императоръ приказалъ отсалютовать оной, и потомъ поднять кейзеръ-флагъ Наслѣдника Цесаревича. Крѣпость салютовала оному 28-ю выстрѣлами, на что пароходъ *Геркулесъ* отвѣтствовалъ 26-ю.

Предъ крѣпостію Ваксгольмъ стояли на якорѣ два Россійскіе парохода, *Александрія* и *Надежда*, которые послѣдовали за *Геркулесомъ*; потомъ крѣпость Ваксгольмъ и наконецъ, по приближеніи къ Стокгольму, двѣ дивизіи канонерскихъ іолъ и крѣпости *Кастельгольмъ* и *Шепсгольмъ* также салютовали и получили отвѣтъ.

Тутъ, Главный Командиръ порта, Вице-Адмиралъ *Коетъ*, подъѣхавъ къ пароходу, явился Наслѣднику Цесаревичу, и по Его соизволенію, перевезъ Его Высочество на берегъ на Королевскомъ катерѣ подъ Россійскимъ флагомъ. Отъ берега до самаго дворца, было многочисленное стеченіе народа, и Его Высочество, бывъ встрѣченъ придворными чинами Королевскаго Двора, вошелъ въ ихъ сопровожденіи въ комнаты, приготовленныя для Его Высочества, гдѣ и былъ принятъ Кронъ-Принцемъ.

Между тѣмъ, Государь Императоръ переправился на берегъ особо, съ однимъ Генералъ-Маіоромъ Графомъ Сухтеленомъ, на своемъ катерѣ, не бывъ никѣмъ узнанъ, и вошелъ прямо въ половину дворца, занимаемую Королемъ. Прибытіе сіе Царя Русскаго было Королю Шведскому тѣмъ пріятнѣе, чѣмъ менѣе ожиданно.

Въ тотъ же вечеръ у Ея Величества Королевы былъ великолѣпный ужинъ.

На другой день, 30-го числа, Государь Императоръ и Наслѣдникъ Цесаревичъ, въ сопровожденіи Кронъ-Принца, отправились, въ 10 часовъ утра, осматривать казармы двухъ пѣхотныхъ гвардейскихъ полковъ и конной гвардіи, и потомъ военный госпиталь.

Обѣдъ былъ у Короля.

Вечеромъ Ихъ Величества и Ихъ Высочества изволили прогуливаться въ паркѣ со всею Королевскою фамиліею.

31-го Мая, по утру, Его Величество Король изволилъ показывать Государю Императору и Наслѣднику Цесаревичу войска, составляющія гарнизонъ Стокгольма, подъ предводительствомъ Кронъ-Принца.— Войско это состояло изъ перваго и втораго пѣхотныхъ полковъ гвардіи, полка конной гвардіи гусарскаго, одного баталіона поселенныхъ войскъ 10 линѣйнаго Зюдерманландскаго полка, коннаго Упландскаго лейбъ-драгунскаго полка, и полка артиллеріи (Svéa)

Въ пять часовъ, Государь Императоръ, Наслѣдникъ Цесаревичъ и Свиты Ихъ обѣдали у Кронъ-Принца, гдѣ присутствовала вся Королевская фамилія.

Вечеромъ, у Ея Величества Королевы былъ балъ, къ которому приглашены были до шести сотъ особъ.

Около двѣнадцати часовъ вечера, Государь Императоръ отправился на пароходѣ Геркулесъ, для продолженія пути въ С. Петербургъ.— Его Величество Король, желая проводить Государя Императора, вмѣстѣ съ Кронъ-Принцемъ, былъ принятъ на пароходѣ со всѣми почестями принадлежащими Его Величеству, и тутъ Король, съ изъявленіемъ тѣхъ чувствъ, которыя возбудило въ немъ сіе неожиданное посѣщеніе Государя Императора, простился съ Его Величествомъ, и возвратился во Дворецъ.

Его Высочество Наслѣдникъ Цесаревичъ прибывъ на пароходъ вмѣстѣ съ Государемъ Императо-

Na drodze tej rozstawione były wojenne nasze okręty, mianowicie fregat 9, brygow 5, szkuta i lugr, mimo których przechodził statek parowy Herkules u naznaczonych dla tych okrętów stanowisk, a o mil 20 nie dochodząc przylądku Hoborg, stanowiącego zachodnią kończynę wyspy Gothland, Najjaśniejszy Pan spotkał, oprócz tego, 3-cią dywizyą floty. Cesarz Jego Mość, znalazłszy wszystkie te okręty w należytym porządku i urządzeniu, raczył oświadczyć przez sygnał Monarsze Swe zadowolenie, a dla rang niższych darować po rublu, po funcie mięsa i po porcyi wódki na każdego.

D. 29 Maja, w niedzielę rano, brzegi Szwecyi widzianemi bydź zaczęły, i Jenerał Szwedzki Hrabia *Mörner*, posłany od Króla na parochodzie *Gelf*, na spotkanie Jego Wysokości, Cesarzewicza Wielkiego Xięcia Następcy Tronu, otrzymawszy uwiadomienie o zbliżeniu się parochodu Herkules do latarni morskiej Landsort, o 135 wiorst od Stockholmu, podniósł kotwicę i popłynął ku niemu na spotkanie; zbliżywszy się Hrabia *Mörner*, prosił o pozwolenie przejść na statek Herkules i stawił się przed Jego Wysokością Następcą Cesarzewiczem, razem z Posłem Rossyjskim przy dworze Szwedzkim i niektóremi osobami w orszaku ich znajdującemi się.

Przypłynąwszy do twierdzy Daler-E, Cesarz Jego Mość rozkazał ją salutować, a potém podjąć banderę Cesarską Następcy Cesarzewicza. Twierdza powitała 28 mią wystrzałami, na co parochod *Herkules* odpowiedział 26-cią.

Przed twierdzą Waxholm stały na kotwicy dwa parochody Rossyjskie, *Alexandria* i *Nadzieja*, które poszły za *Herkulesem*; potém, twierdza Waxholm i nakoniec, za zbliżeniem się do Stockholmu, dwie dywizye kanonierskich szalup, oraz twierdze *Kastelholm* i *Schepsholm*, także powitały i otrzymały odpowiedź.

Tu Główny Dowódzca portu Vice-Admirał *Coët* przypłynął do parochodu, stawił się Następcy Cesarzewiczowi, i po jego zezwoleniu, przewiózł Jego Wysokość na brzeg na kutrze Królewskim, pod banderą Rossyjską. Od brzegu aż do pałacu, było nader liczne zebranie się ludu, i Jego Wysokość, zostawszy spotkanym przez Urzędników dworu Królewskiego. wszedł w ich towarzystwie, do pokojów przygotowanych dla Jego Wysokości, gdzie też był przyjętym przez Królewica Następcę Tronu.

Tymczasem Cesarz Jego Mość przybył do brzegu oddzielnie, z samym tylko Jenerał-Majorem Hrabią *Suchtelen* na swoim kutrze, nie będąc od nikogo poznanym i wszedł prosto do appartamentu pałacu, zajmowanego przez Króla. Przybycie to Monarchy Ruskiego było dla Króla Szwecyi tém przyjemniejsze, im mniej spodziewane.

Tegoż wieczora u Królowej Jej Mości była wielka wieczerza.

Nazajutrz, d. 30, Cesarz Jego Mość i Następca Cesarzewicz, w towarzystwie Krolewica Następcy, udali się o godzinie 10 zrana, obejrzeć koszary dwóch pieszych półkow gwardyi, i konnej gwardyi, a potém szpital wojskowy.

Obiad był u Króla.

Wieczorem Najjaśniejsi Państwo i Ich Wysokości, raczyli używać przechadzki w parku z całą familią Królewską.

31 Maja, zrana, Najjaśniejszy Król Jego Mość raczył okazywać Cesarzowi Jego Mości i Następcy Cesarzewiczowi wojska, stanowiące garnizon Stockholmu, pod dowództwem Królewica Następcy.— Wojsko to składało się z pierwszego i drugiego półkow pieszej gwardyi półku konnej gwardyi Huzarów, jednego batalionu wojsk osiedlonych dziesiątego półku liniowego Sudermanii, półku konnego Uplandskiego dragonów gwardyi i półku artylleryi (Svéa).

O godzinie 5, Cesarz Jego Mość, Następca Cesarzewicz i orszaki Ich, obiadowały u Królewica Następcy, gdzie znajdowała się cała familia Królewska.

Wieczorem u Królowej był bal, na który zaproszono do 600 osób.

Około godziny 12 wieczorem, Cesarz Jego Mość wyjechał na parochodzie Herkules, dla odbycia dalszej podróży do Sankt-Petersburga.— Najjaśniejszy Król, chcąc przeprowadzić Cesarza Jego Mości, razem z Królewicem Następcą był przyjęty na parochodzie ze wszystkiemi należnemi honorami. Tu Król z wynurzeniem tych uczuć, które wzbudziły w nim te niespodziane odwiedziny Cesarza Jego Mości, pożegnał się z Najjaśniejszym Panem i powrócił do pałacu.

Jego Wysokość Następca Cesarzewicz przybywszy na parochod razem z Cesarzem Jego Mością, po

ромъ, по отъѣздѣ Короля, простился съ Августѣйшимъ своимъ Родителемъ, и отправился обратно въ Стокгольмъ, гдѣ имѣлъ намѣреніе пробыть еще нѣсколько дней, по назначенному Его Императорскому Высочеству маршруту, до переѣзда въ Данію.

Въ первомъ часу ночи, при пушечныхъ выстрѣлахъ крѣпостей и пароходовъ, Геркулесъ снялся съ якоря, и Государь Императоръ, вмѣстѣ съ Ихъ Высочествами Николаемъ Николаевичемъ и Михаиломъ Николаевичемъ, отправился въ вожделѣнномъ здравіи къ Петербургу.

На другой день, т. е. 1-го Іюня, въ девять часовъ по полудни, Его Величество вторично изволилъ встрѣтить 3-ю Флотскую дивизію, и за усмотренный въ оной порядокъ, изъявилъ Свое благоволеніе. Маловѣтріе воспрепятствовало эскадрѣ сей слѣдовать за пароходомъ Геркулесъ.

3-го Іюня, въ десять часовъ утра, Государь Императоръ, съ Ихъ Императорскими Высочествами, въ вожделѣнномъ здравіи изволилъ прибыть въ Петергофъ.

Изъ Берлина пишутъ, отъ 30-го Мая (11 Іюня): „По отъѣздѣ Его Императорскаго Величества, Государыня Императрица изволила отправиться, 28 го Мая (9 Іюня) на Павлиній Островъ, гдѣ провела весь тотъ день. Вчера, 29-го Мая (10 Іюня), Ея Императорское Величество присутствовала при Божественной Литургіи въ Потсдамѣ, и имѣла обѣденный столъ въ Парецѣ, съ Своимъ Августѣйшимъ Родителемъ. Сегодня, Государыня Императрица изволила возвратиться въ Берлинъ, и намѣревается отправиться завтра по утру въ Фюрстенштейнъ. Ея Императорское Величество, равно какъ и Великая Княжна Александра Николаевна, находятся въ вожделѣнномъ здравіи.

— Ея Свѣтлость Супруга Принца Петра Ольденбургскаго 21-го минувшаго Мая разрѣшилась отъ бремени дочерью.

— Высочайшею Грамотою, 17-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кававалеромъ *ордена Св. Станислава 2-й степени* состоящій въ должности Производителя дѣлъ Общаго Присутствія Инженернаго Департамента, 5-го класса *Чеславскій*.

— Мая 30-го, скончался здѣсь, къ общему сожалѣнію, Членъ Государственнаго Совѣта, Сенаторъ, Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ Константинъ Константиновичъ *Родофиникинъ*, на 74-мъ году отъ роду. Смерть его послѣдовала скоропостижно.

— Съ 3 числа сего Іюня, паровозы будутъ отправляться, кромѣ назначенныхъ часовъ, еще въ 11½ часовъ вечера.

— Въ 1837 году, въ окрестностяхъ Салаирскаго рудника, въ округѣ Колывановоскресенскихъ заводовъ, открыты четыре мѣсторожденія серебряныхъ рудъ: одно въ 120 саженяхъ на сѣверо-западъ отъ разноса перваго Салаирскаго рудника; содержаніе серебра оказалось 1 зол. 39 долей въ пудѣ руды; другое въ 130 саженяхъ отъ перваго; содержаніе серебра $\frac{3}{4}$ золотника; третье на западъ отъ перваго въ 210 саж.; содержаніе серебра 72 доли, а четвертое въ 160 саженяхъ отъ предъидущаго; содержаніе соребра въ пудѣ руды полагается, по меньшей мѣрѣ, $\frac{3}{4}$ золотн. (*С.П.*)

---

*Таганрогъ, 30-го Апрѣля.*

Отставной Корпуса Жандармовъ Маіоръ Помпей *Шабельскій*, въ ознаменованіе радостнаго посѣщенія Его Императорскимъ Высочествомъ Государемъ Наслѣдникомъ Цесаревичемъ Александромъ Николаевичемъ Г. *Таганрога*, въ концѣ минувшаго 1837 года, доставилъ здѣшнему градоначальнику, Г. Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Барону О. Р. Пфейлицеръ-Франку, жертвуемые имъ *тысячу рублей* на содержаніе въ одномъ изъ учебныхъ здѣшнихъ заведеній бѣдныхъ дѣтей благороднаго званія.

Г. Шабельскій предоставилъ Г. Градоначальнику обратить означенную сумму, по его усмотрѣнію на воспитаніе одного или двухъ пансіонеровъ въ гимназическомъ или частномъ пансіонѣ, смотря по тому, какой изъ нихъ будетъ прежде открытъ. Сверхъ того, по чувству патріотическато усердія и въ память рожденія своего въ Таганрогѣ, гдѣ онъ получилъ и первоначальное воспитаніе, Г. Шабельскій обязывается на тотъ же предметъ платить изъ своего достоянія ежегодно по тысячѣ рублей, по жизнь свою, предоставляя себѣ право сдѣлать въ послѣдствіи распоряженіе и о продолженіи таковаго же пожертвованія и на будущее время.

Мѣстный начальникъ Таганрогскаго Градоначальства и почетный Попечитель здѣшней Гимназіи, принимая съ живѣйшею признательностію столь благотворительное пожертвованіе Г. Шабельскаго, обративъ означенные 1,000 руб., до времени открытія здѣсь пансіона, въ Приказъ Общественнаго Призрѣ-

odjezdzie Króla pożegnał się z Najjaśniejszym Rodzicem i wyjechał napowrót do Stockholmu, gdzie miał przebydź jeszcze dni kilka, podług ułożonej dla Jego Cesarskiej Wysokości marszruty, przed wyjazdem do Danii.

O 1-ej w nocy wśród wystrzałów działowych z twierdz i parochodów, Herkules podniosł kotwicę, i Cesarz Jego Mość razem z Ich Wysokościami Nikołajem Nikołajewiczem i Michałem Nikołajewiczem w pożądaném zdrowiu wyjechał do Petersburga:

Nazajutrz, to jest dnia 1 Czerwca, o godzinie 9 z południa, Njjaśniejszy Pan powtórnie raczył spotkać trzecią dywizyą floty, i za dostrzeżony w niej porządek oświadczył swe zadowolenie. Cisza nie dozwoliła eskadrze tej iść za parochodem Herkulesem.

3-go Czerwca o 10 z rana, Cesarz Jego Mość, z Ich Cesarskiemi Wysokościami, w pożądaném zdrowiu raczył przybydź do Peterhoffu.

— Piszą z Berlina pod 30-tym Maja (11 Czerwca): „Po wyjezdzie Najjaśniejszego Cesarza Jego Mości, Cesarzowa Jej Mość raczyła wyjechać, 20 Maja (9 Czerwca) na Wyspę pawią, gdzie cały ten dzień przebyła. Wczora 29 Maja (10 Czerwca) znajdowała się na Mszy ś. w Potsdamie i była na obiedzie w Paretz z Najjaśniejszym Swym Ojcem. Dzisia Cesarzowa Jej Mość, raczyła powrócić do Berlina i ma jutro rano wyjechać do Fürstensteinu. Cesarzowa Jej Mość i Wielka Xiężniczka Alexandra Nikołajewna znajdują się w pożądanym stanie zdrowia.

— Jaśnie Oświecona Małżonka Xiążęcia Oldenburskiego *Piotra* dnia 21 zeszłego Maja powiła córkę. (*G.S.P.*)

— Przez Najwyższy Dyplomat, 17 Kwietnia, Najłaskawiej mianowany Kawalerem *Orderu Sw. Stanisława 2-go stopnia*, zostający w obowiązku zarządzającego sprawami Ogólnego Urzędu Departamentu Inżynieryi, 5-ej klassy *Czesławski*.

— Maja 3-go, umarł tu powszechnie żałowany, Członek Rady Państwa, Senator, Rzeczywisty Radźca Tajny, Konstanty Konstantynowicz *Rodofinikin*, mając wieku lat 74-ry. Smierć jego nastąpiła niespodzianie.

—Od dnia 30-go teraźniejszego Czerwca, parowozy będą wychodziły, oprócz godzin naznaczonych, jeszcze o pół do dwónastej w nocy.

— W roku 1837, w okolicach kopalni Salairskiej, w okręgu fabryk Koływanowoskreseńskich, odkryto cztery nowe miejsca rudy srebrnej: jedno o 120 sążni na północo-zachod od pierwszego rozkopu Salairskiej; ilość srebra okazała się, 1 zołotnik 39 doli w pudzie rudy; drugie o 130 sążni od pierwszego, ilość srebra $\frac{3}{4}$ zołotnika; trzecie na zachod od pierwszego, o 210 sążni; ilość srebra 72 doli, a czwarte o 160 sążni od poprzedzającego, ilość srebra w pudzie rudy najmniej $\frac{3}{4}$ zołotnika. (*P. P.*)

---

*Taganrog, 30 Kwietnia.*

Odstawny Major Korpusu Żandarmów Pompejusz *Szabelski*, dla oznamionowania radośnej bytności Jego Cesarskiej Wysokości Następcy Cesarzewicza Alexandra Nikołajewicza w m. Taganrogu, w końcu zeszłego 1837 roku, przysłał tutejszemu Naczelnikowi miasta, P. Rzeczywistemu Radźcy Stanu Baronowi O. R. Pfeilicer-Frankowi, ofiarowane przezeń *tysiąc rubli* na utrzymywanie w jednym ze szkolnych tutejszych zakładów ubogich dzieci stanu szlachetnego.

P. Szabelski zostawił P. Naczelnikowi miasta użyć pomienioną summę, podług jego uwagi na wychowanie jednego albo dwóch pensyonarzy w pensyonie gimnazyalnym albo prywatnym, podług tego, który z nich pierwiej będzie otwarty. Nadto, z uczucia gorliwości patryotycznej i na pamiątkę swego narodzenia w Taganrogu, gdzie też otrzymał i początkowe wychowanie, P. Szabelski obowiązuje się na tenże przedmiot płacić ze swego majątku corocznie po tysiąc rubli, dożywotnie, zostawując sobie prawo uczynienia w poźniejszym czasie rozporządzenia i o wypłacaniu tejże ofiary na przyszłość.

Miejscowy Naczelnik Taganrogskiego Naczelnictwa miasta i Honorowy Kurator Gimnazyum tutejszego, z najżywszą wdzięcznością przyjmując tak dobroczynną ofiarę P. Szabelskiego, przesłał pomienione tysiąc rubli, do czasu odkrycia tu pensyonu, do Urzędu Powszechnego Opatrzenia i poczytuje sobie za obo-

нія; онъ поставляетъ себѣ долгомъ изъявить Г. Шабельскому искреннѣйшую благодарность и довести о благотворительномъ поступкѣ его до всеобщаго свѣдѣнія. (*Спб. В.*)

## ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

### Пруссія.

*Берлинъ, 13-го Іюня.*

Ея Величество Императрица Всероссійская и Ея Высочество Великая Княжна Александра Николаевна отправились въ Фюрстенштейнъ въ Силезіи. (*A.P.S.Z.*)

### Австрія.

Изъ Вѣны пишутъ: Слышно, что Князь Милошъ, старающійся соединить Славянскіе народы, ходатайствуетъ у Султана на счетъ пріобрѣтенія званія Короля Сербіи.

*Пестъ, 14-го Мая.*

Новыя зданія, коихъ постройка была пріостановлена до начертанія общаго плана, содержащаго новое ихъ устройство, немедленно будутъ начаты, такъ какъ уже вчера сдѣлано нужное посему предмету извѣщеніе и отчетъ. Въ настоящемъ году, какъ слышно, предположено построить 500 домовъ несчитая тѣхъ, которые починивъ нѣсколько, можно опять безопасно обратить на жилище. Въ слѣдствіе новаго плана, будетъ теперь 31 новыхъ улицъ и площадей. Теперь уже замѣтно въ городѣ большое движеніе; разобраны лѣса и подпоры, очищены улицы отъ щебеня, лавки открыты и даже нѣкоторые съ товарами принадлежащими раскоши и модѣ. Кажется, что какъ только начнется собираться дворянство, то все опять придетъ въ прежнее состояніе. (*G.C.*)

### Франція.

*Парижъ, 6 го Іюня.*

Белгійскій Посланникъ Г. Легонъ отправился вчера въ Нёльи. Говорятъ о путешествіи Герцога Орлеанскаго въ сопровожденіи Генерала Аталена къ Белгійскимъ границамъ.

— Посланники Абдель-Кадера опять оставили Парижъ возвращаясь въ отечество.

— *Messager* увѣдомляетъ, что путешествіе Герцога Немурскаго въ Лондонъ для присутствованія при коронаціи рѣшительно опредѣлено. Принцъ выѣдетъ отсюда 19-го ч. только въ сопровожденіи своихъ адъютантовъ Генераловъ Колберта и Бойера. Въ Лондонѣ нанята для него Грилонская гостинница.

— Въ одномъ изъ здѣшнихъ журналовъ помѣщена слѣдующая статья: Происшествія въ Мексикѣ, важнѣе, нежели сначала полагали. Извѣстіе объ осадѣ портовъ этого государства сдѣлало сильное впечатлѣніе въ Англіи и принято тамъ съ неудовольствіемъ. Обстоятельства сіи имѣютъ вредное вліяніе на торговыя отношенія Англіи и Мексики; по чему нѣкоторыя изъ требованій Франціи почитаются въ Англіи неосновательными. Извѣстно, что Мексиканское Правительство, не соглашаясь на исполненіе условій предложенныхъ Франціею, отправило своего повѣреннаго въ Лондонъ съ тѣмъ, чтобы просить Англійскій кабинетъ употребить въ семъ дѣлѣ свое посредничество. Говорятъ, что Лордъ Пальмерстонъ сообщилъ уже Предсѣдателю Совѣта Министровъ, что Президентъ Мексиканской Республики охотно соглашается уплатить 600,000 доллеровъ, но не хочетъ отрѣшить отъ должностей лицъ замѣшанныхъ по сему дѣлу. Полагаютъ, что Совѣтъ Министровъ во Франціи, приметъ наконецъ таковое удовлетвореніе.

— Въ другихъ газетахъ происшествія сіи описаны иначе. Тамъ сказано, что по послѣднимъ извѣстіямъ полученнымъ въ Англіи, фрегатъ *Iphigenie* присоединился къ осаждающей эскадрѣ и что вѣроятно наступательныя дѣйствія уже начаты. Утверждаютъ, что Президентъ Бустаменте и Министръ Куэвасъ колебались дать рѣшительной отвѣтъ по сему дѣлу, видя, что Англійскій Консулъ въ Мексикѣ противнаго о томъ мнѣнія. Въ письмахъ полученныхъ изъ Англіи, въ коихъ описаны сіи подробности, присовокуплено, что Англійскій кабинетъ вовсе не порицаетъ того, что Французское Правительство, сдѣлавъ все, что отъ него зависѣло, для окончанія недоумѣній миролюбиво, прибѣгло наконецъ къ сильнѣйшимъ средствамъ.

— Капитанъ корабля *Базошь*, командующій Французскою флотиліею, блокирующею Мексиканскіе берега, есть одинъ изъ старшихъ и опытнѣйшихъ флотскихъ офицеровъ. Во многихъ случаяхъ далъ онъ доказательства твердаго и постояннаго характера. Во время первой экспедиціи въ Константину, командовалъ онъ флотиліею у береговъ Туниса. Его оборонительныя дѣйствія принудили возвратиться Турецкій флотъ, бывшій подъ начальствомъ Капитана Паши. (*О. Г. Ц. П.*)

wiązek oświadczyć P. Szabelskiemu najszczersze podziękowanie i o dobroczynnym jego czynie podać do powszechnej wiadomości. (*G.S.P.*)

## WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

### Prussy.

*Berlin, 13-go Czerwca.*

Najjaśniejsza Cesarzowa Jej Mość Rossyjska i Jej Cesarska Wysokość Wielka Xiężniczka Alexandra Nikołajewna wyjechały do Fürstenstein w Szlązku. (*A.P.S.Z.*)

### Austrya.

Z Wiednia donoszą: „Słychać, że Xiąże Miłosz, usiłujący zjednoczyć ludy słowiańskie, stara się u Sułtana o tytuł Króla Serbii.

*Pest, 14 go Maja.*

Nowe budowle, których wzniesienie było wstrzymane aż do ukończenia ogólnego planu, nową regulacyą tychże obejmującego, będą niebawnie rozpoczęte, bo już ogłoszono właśnie dnia wczorajszego stosowne w tej mierze zawiadomienie i sprawozdanie. Na rok teraźniejszy, ile już wiemy, zamierzono budowę 500 domów, nie licząc tych, które przez stosowną naprawę do mieszkalnego stanu, bezpiecznie przyprowadzić można. W skutek nowej regulacyi, przybędzie teraz 31 nowych ulic i placów. Już dziś widać w mieście wielki ruch i ożywienie; uprzątnięto rusztowania i podpory, oczyszczono ulice z gruzów, sklepy stoją pootwierane, a nawet niektóre z towarami zbytkowemi i do mody należącemi. Niech tylko zacznie się zjeżdżać wyższa szlachta, a wszystko niebawnie do dawnego powróci stanu. (*G.C.*)

### Francya.

*Paryż, dnia 6 Czerwca.*

Poseł Belgicki P. Lehon udał się wczora do Neuilly. Mówią o blizkiej podróży Xięcia Orleańskiego, w towarzystwie Jenerała Athalin, ku granicom Belgickim.

— Posłowie Abd-el Kadera znowu opuścili Paryż, udając się z powrótem do swojej ojczyzny.

— *Messager* donosi, że podróż Xięcia Némours do Londynu, ażeby bydź obecnym przy koronacyi, już jest postanowiona. Xiąże odjedzie ztąd d. 19 przeprowadzany tylko przez swych adjutantów Jenerałów Colbert i Boyer. W Londynie najęto dla niego hotel Grillon.

— Czytamy w jednym z tutejszych dziennikow co następuje. Okoliczności Mexykańskie daleko są ważniejsze, niżeli z początku o tém sądzono. Blokada portow tego kraju zrobiła wielkie w Anglii wrażenie, i wiadomość o tym wypadku bardzo niechętnie przyjęta została. Z samej natury rzeczy, stosunki handlowe Anglii z Mexykiem, wiele na tém ucierpią; z tego zatem powodu żądane przez Francyą zadosyćuczynienie od Mexyku, uznane zostało powszechnie za niesprawiedliwe. Wiadomo bowiem, że Rząd Mexykański, nie chcąc wypełnić podanych przez Francyą warunkow, wysłał pełnomocnika swego do Londynu, żądając pośrednictwa gabinetu Angielskiego. Nawet Lord Palmerston miał już donieść Prezesowi Rady Ministrow (Hr. Molé), że Prezydent rzeczypospolitej Mexykańskiej, chętnie przystanie na wypłacenie 600,000 dollarow, ale wzbrania się złożyć z urzędow osoby w tej sprawie obwinione. Sądzą, że Francuzkie Ministerstwo przychyli się do tego wniosku.

— Inne dzienniki zupełnie inaczej rzecz tę wystawiają: piszą bowiem, że nadeszły świeże do Anglii wiadomości, iż fregata *Iphigenie* połączyła się z eskadrą blokującą, i, że podług wszelkiego podobieństwa, środki przymusu już zostały użyte. Utrzymują, że Prezydent Bustamente i Minister Cuevas, bardzo się zachwiali w swoich postanowieniach, widząc, że Angielski konsul w Mexyku jest zupełnie przeciwnego zdania. W listach z Londynu, te szczegóły opisujących dodają, że Gabinet Angielski zupełnie tego nie gani, iż Rząd Francuzki, wyczerpawszy wszystko, cokolwiek do porozumienia dążyć mogło, ucieka się teraz do ostrzejszych środkow.

— Kapitan okrętowy Bazoche, który dowodzi flotą blokującą wybrzeża Mexykańskie, jest jednym z najstarszych i najwięcej mających doświadczenia Oficerow morskich. Już w niejednej okoliczności dał dowody energii i stałości. Podczas pierwszej wyprawy do Konstantyny, dowodził flotą przy Tunis. Środki obrony przez niego przedsięwzięte, wraziły obawę Tureckiej flocie, i on to zmusił Kapudana Baszę do odwrotu.

*8-го Іюня.*

Графъ Моле увѣдомилъ здѣшняго Англійскаго Посланника, слѣдующимъ письмомъ о блокировкѣ Мексиканскихъ портовъ: „Милордъ! Поелику Мексиканское Правительство не захотѣло вознаградить несправедливостей, за которыя Королевскому уполномоченному въ Мексикѣ предписано было требовать удовлетворенія, посему начальникъ Французской морской силы при Веракруцѣ, принужденъ былъ въ силу своихъ инструкцій, принять мѣры, которыхъ, среди такихъ обстоятельствъ, требуетъ достоинство Франціи и справедливость ея домогательствъ. Для сего, всѣ Мексиканскіе порты объявлены въ блокировкѣ и блокировка сія, которая въ Веракруцѣ приведена въ исполненіе 16 Апрѣля, будетъ безъ изъятія распространена на всѣ Мексиканскіе порты. Увѣдомляя васъ Милордъ о сихъ мѣрахъ, поспѣшаю присовокупить, что изданныя Королевскимъ Правленіемъ повелѣнія, такъ составлены, что они соединяютъ исполненіе должной справедливости съ уваженіемъ независимости нейтральныхъ флаговъ и съ искреннимъ желаніемъ, представлять судоходству нейтральныхъ кораблей сколько возможно менѣе затрудненій. Правительство Ея Великобританскаго Велич. найдетъ особенное доказательство сихъ намѣреній въ опредѣленіи, исключающемъ отъ блокадныхъ правъ Англійскіе пакетботы предназначенные для переписокъ. Это облегченіе описано 13 ю статьею почтовой конвенціи отъ 14 Іюня 1833, въ которой сказано, что ручательство за почтовое сообщеніе между обѣими странами не должно прекращаться и въ случаѣ войны Прошу васъ настоящую записку довести до свѣдѣнія Ея Великобританскаго Величества. Парижъ 1 Іюня 1838. (подп.) Моле."

— Герцогиня Абрантесъ вчера въ 4 часа утра послѣ кратковременной болѣзни скончалась.

— Находящійся здѣсь Профессоръ Арабскаго языка въ Женевѣ Г. Гумбертъ имѣлъ недавно аудіенцію у Министра народнаго просвѣщенія и представилъ ему, что изученіе восточныхъ языковъ въ Швейцаріи по недостатку книгъ на Арабскомъ Турецкомъ и Персидскомъ языкахъ, очень будетъ затруднительна. Г. Сальванди обѣщалъ снабдить предпочтительно Женевскую библіотеку лучшими словарями и Грамматиками, каковыя напечатаны на счетъ Французскаго Правительства. (*A.P.S.Z.*)

### Англія.

*Лондонъ, 6 го Іюня.*

Въ Дублинѣ проходилъ въ этотъ день слухъ, что Графъ Мюлгревъ, Лордъ Намѣстникъ Ирландіи, находящійся теперь въ Лондонѣ, не возвратится на свой постъ, но будетъ Посланникомъ въ Ст. Петербургѣ, такъ какъ это мѣсто по выѣздѣ Графа Дургама въ Канаду еще не замѣщено. Маркизъ Конингамъ будто будетъ его преемникомъ въ Ирландіи, но слухи сіи почитали въ Лондонѣ неосновательными.

— Князя и Княжны Лейнингенскихъ завтра сюда ожидаютъ на праздники коронаціи. (*A.P.S.Z.*)

### Италія.

*Неаполь, 29-го Мая.*

Англійскій флотъ подъ командою Адмирала Стопфорда, прибылъ вчера въ Байскій заливъ и на здѣшнюю рейду. Флотъ состоящій изъ 3,500 чел. моряковъ, кажется на долго здѣсь остановился, потому что Адмиралъ привезъ и свою фамилію. О цѣли присутствія сего флота здѣсь ничего подробнѣйшаго неизвѣстно. (*A.P.S.Z.*)

### Испанія.

*Съ Испанскихъ границъ.*

Въ *Phare de Bayonne* пишутъ: „Эспартеро дѣлаетъ приготовленіе къ начатію опять непріятельскихъ дѣйствій. 27 Мая онъ отправилъ сильную колонну изъ Эстеллы для рекогносцировки и Карлисты почти безъ сопротивленія вытѣснены изъ Алло, Арриллано и Дикастилло, но получивъ подкрѣпленіе произвели въ деревнѣ Дикастилло сильное сраженіе. Войска Королевы оставались всю ночь въ Алло и на другой день отступили въ Зесму и Леринъ. Въ это же время вступилъ другой корпусъ между Отеица и Ларага, вытѣснилъ стоящіе тамъ Карлистскіе форпосты и распространилъ ужасъ до Эшаури." По донесеніямъ *Quotidienne* Донъ-Карлосъ будто самъ командовалъ при Дикастилло. Тотъ же журналъ увѣдомляетъ, что Бальмазеда взялъ городъ Лерму въ Бургосской провинціи безъ сопротивленія.

— Письмо изъ Байонны отъ 1 Іюня увѣдомляетъ, что три Карлистскихъ Полковника вступившіе близъ Вера въ Французскій округъ, арестованы. Они говорятъ, что дѣла Донъ-Карлоса могли бы быть еще

*Dnia 8.*

Hrabia Molé przez następujący list zawiadomił tutejszego posła Angielskiego o blokadzie portów Mexykańskich: „Milordzie! Ponieważ Rząd Mexykański odmówił wynagrodzenia za bezprawia, za które Pełnomocnik Królewski w Mexyku miał rozkaz żądać zadowolenia, zatém komendant marynarki pod Vera-Cruz widział się zmuszonym, stosownie do swoich instrukcyj przedsięwziąć środki, jakich wymaga śród takich okoliczności godność Francyi i słuszność jej żądań. Podług tego, wszystkie porty Mexykańskie ogłoszone zostały w stanie blokady, i blokada ta, która w Vera-Cruz nastąpiła rzeczywiście 16 Kwietnia, rozciągniona będzie bez odwłóki i na wszystkie Porty Mexykańskie. Zawiadamiając was, Milordzie, o tych środkach, spieszę dodać, że wydane rozkazy Rządu Królewskiego tak są ułożone, że łączą w sobie wykonanie słusznej sprawiedliwości z należném poszanowaniem niezawisłości bandery neutralnej i ze szczerém życzeniem stawienia najmniej trudności żegludze statków neutralnych. Rząd Jej Kr. Mości szczególne znajdzie dowody tych zamiarów w postanowieniu, które wyłącza od praw blokady wszystkie Angielskie statki pocztowe, przeznaczone do korrespondencyi. Warunek ten bezpośrzednio włożony jest na nas przez artykuł 13 konwencyi pocztowej pod 14 Czerwca 1838, że kommunikacye pocztowe między obudwóma krajami, nawet w razie wojny, niemają ustawać. Proszę WPana, notyfikacyą tę zakommunikować Rządowi Jej Kr. Mości. Paryż 1 Czerw. 1838 (pod). *Molé.*"

— Xiężna *Abrantes* wczora o godz. 4 rano po krótkiej chorobie zakończyła życie.

— Znajdujący się tu P. Humbert, Professor języka Arabskiego w Genewie, przed kilką dniami miał audyencyą u Ministra Oświecenia Narodowego i przełożył mu, że nauka języków oryentalnych w Szwajcaryi, wielką napotka trudność przez niedostatek ksiąg w językach Arabskim, Tureckim i Perskim. P. Salvandy obiecał opatrzyć szczególniej bibliotekę Geneweńską w najlepsze słówniki i gramatyki, które kosztem Rządu Francuzkiego wydrukowane zostały. (*A.P.S.Z.*)

### Anglia.

*Londyn, dnia 6-go Czerwca.*

W Dublinie biegała tego dnia pogłoska, że Hrabia Mulgrave, Lord Namiestnik Irlandyi, znajdujący się teraz w Londynie nie powróci do swojego urzędu, lecz będzie naznaczony Posłem w St. Petersburgu, gdyż po wyjeździe Hrabiego Durham do Kanady urząd ten jeszcze nieosadzony. Margrabia Conyngham ma bydź w Irlandyi jego następcą, lecz pogłoski te uważano w Londynie za bezzasadne.

— Xięcia i Xiężny Leiningen oczekują tu jutro na uroczystość koronacyjną. (*A.P.S.Z.*)

### Włochy.

*Neapol, 29-go Maja.*

Flota Angielska pod dowództwem Admirała Stopford wczora do zatoki Baja i na tutejszą rejdę przybyła. Flota, składająca się z 3,500 majtkow, zdaje się na długo tu pozostanie, gdyż Admirał przybył z rodziną. O celu obecności tej floty, nic tu bliższego niewiadomo. (*A.P.S.Z.*)

### Hiszpania.

*Od granic Hiszpańskich.*

W *Phare de Bayonne* czytamy: „Espartero uczynił przygotowania do powtórnego rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich. D. 27 Maja wysłał mocną kolumnę na rozpoznanie z Estelli i Karoliści bez oporu wypędzeni z Allo, Arellano i Dicastillo; gdy jednak otrzymali posiłki we wsi Dicastillo, zaszła mocna utarczka. Wojska Królowej przez noc całą pozostały w Allo i cofnęły się nazajutrz do Sesme i Lerin. W tymże czasie zbliżył się drugi korpus pomiędzy Oteiza i Laraga, odpędził stojące tam przednie czaty Karolistowskie i rozniósł bojaźń i postrach do Echauri. Podług *Quotidienne*, Don-Karlos miał sam dowodzić pod Dicastillo. Tenże dziennik ma wiedzieć, że Balmaseda wziął bez oporu miasto Lerma w prowincyi Burgos.

—List z Bayonny pod d. 1 Czerwca donosi, że trzej Półkownicy Karolistowscy, którzy w blizkości Vera wstąpili w granice Francuzkie, zostali aresztowani. Podług ich wyznania, sprawa Don-Karlosa mogłaby bydź

спасены, еслибъ Царіатегви, Элїо, Эгвіа, и Вилла-реаль опять приняли свои мѣста. По семужъ письму, Карлистскій начальникъ Тристани, прибылъ въ Эстеллу, чѣмъ опровергается прежнее извѣстіе объ арестованіи его во Франціи.

— Пишутъ съ Наварскихъ границъ отъ 31 Мая: „Карлистская юнта въ Наваррѣ, заключила контрактъ съ двумя особами, которыя обязались доставить изъ Франціи 1,000 лошадей для образованія 10 эскадроновъ конницы. Во время экспедиціи О'Доннеля, въ Веру, Христиносы отправили значительное количество скота находящагося въ горахъ, въ Ирунъ.— 29 ч. семь чел. солдатъ и одинъ Офицеръ прибыли съ оружіемъ къ Мунягорри. Донъ-Карлосъ въ тотъ же день оставилъ Эстеллу отправлясь въ Гвипускоа а на другой день въ Эстеллѣ многіе казнены. Леонскій Епископъ заточенный въ одну деревню въ Борундѣ, слышно отправленъ въ Гуэварскій замокъ въ Алавѣ, ожидать тамъ приказаній Донъ-Карлоса."

— Байонскіе журналы содержатъ письмо изъ Сарагоссы отъ 29 Мая, въ которомъ увѣдомляютъ, что колонна Микелета изъ Реуса сдѣлала вылазку и напала на Карлистскую юнту сего округа, которая отправлялась въ сосѣднюю деревню. Всѣ члены юнты а также эскорта изъ 76 чел. будто умерщвлены. Письмо изъ Виллафранки де Каньадесъ подтверждаетъ это извѣстіе присовокупляя, что Карлистская колонна Боррера находившаяся въ семъ послѣднемъ мѣстѣ также встрѣтила нападеніе Микеле и разбита. Слышно, что Карлистская юнта въ Бергѣ обратилась въ бѣгство и старается пробраться во Францію.

(*A.P.S.Z.*)

## Турція.

*Константинополь, 16-го Мая.*

Бельгійскій Посланникъ при Вѣнскомъ дворѣ Баронъ О'Сюлливанъ де Грасъ, который имѣетъ порученіе отъ своего Правительства заключить торговый трактатъ съ Портою, прибылъ сюда 15-го ч. утромъ на пароходѣ *Фердинандъ I.*

— Оттоманскій Мониторъ напечаталъ статью увѣдомляя иностранныхъ ученыхъ, желающихъ посвятить Султану свои сочиненія, чтобы прежде надлежащимъ порядкомъ испрашивали на то Султанскаго соизволенія.

— Изъ Персіи получены новѣйшія извѣстія, доходящія до 10 Апрѣля. Шахъ всю зиму стоялъ, съ войскомъ близъ Герата не имѣя возможности взять его, что однако неотклонило его отъ предположенія. Съ наступленіемъ пріятнаго времени, войско одушевилось новою отвагою и надеждами, и такъ немедленно со всѣмъ усердіемъ приступили къ строжайшей блокировкѣ. Но когда впрочемъ, какъ видно изъ сихъ донесеній, прежняя осада города, перемѣнена теперь только въ блокировку, то трудно угадать, которая сторона одержитъ перевѣсъ т. е. сторона Персовъ или жителей Герата. Среди такихъ военныхъ дѣйствій, Шахъ пригласилъ къ себѣ Англійскаго Посланника Г-на Макъ-Нейля, чтобы посредствомъ его, заключить мирный договоръ съ Гератомъ; впрочемъ кажется, что Г. Макъ-Нейль прибудетъ уже слишкомъ поздо, ибо какъ только узналъ о семъ Посланникъ другой державы, немедленно отправился въ главную квартиру Шаха.

*Съ Сербскихъ границъ, 20-го Мая.*

Директоръ Сербской придворной канцеляріи Г. Гивановичъ, отправился съ особымъ порученіемъ въ Константинополь. Купцы полагаютъ, что посольство это касается постановленія Намѣстника Румиліи, но лица имѣющія достовѣрнѣйшія извѣстія утверждаютъ, что чисто политическія а не торговыя дѣла составляютъ предметъ сего путешествія. Онѣ полагаютъ, что умы Сербскихъ жителей опять взволнованы и что для сего необходима рѣшительная мѣра чтобы оградить недовольныхъ; ибо жители въ большомъ негодованіи за медленность при изданіи новыхъ законовъ и введеніи многихъ другихъ обѣщанныхъ перемѣнъ. И въ прошломъ уже году Сербія находилась въ таковомъ же положеніи, но посольство Князя Долгорукаго усмирило общее неудовольствіе.

(*G. C.*)

## Америка.

Корреспондентъ газеты *Morning Chronicle*, въ Филадельфіи, совершенно соглашаясь съ распространенными тамъ слухами, что Французы хотятъ овладѣть Мексикою, пишетъ отъ 1-го Мая: „Начало раздоровъ въ Мексиканскомъ Заливѣ принесло зрѣлые плоды. Предсказанія Каннинга и Гюскиссона, какъ въ Нижнемъ Парламентѣ, такъ и въ частныхъ кругахъ, были непреложною истиною, основанною на философіи и совершенномъ знаніи людей. Цѣлому свѣту открывается теперь заманчивая перспектива колонизаціи: Мексиканцы не могутъ уже управлять са-

tylko wtenczas uratowaną, jeśliby Zariategui, Elio, Eguia i Villareal znowu zajęli dawniejsze swe posady. Podług tegoż listu, dowódzca Karolistowski Tristany przybył do Estelli, czém się zbijają dawniej udzielone wiadomości, o aresztowaniu go we Francyi.

— Donoszą od granic Nawarry pod 31 Maja: „Junta Karolistowska z Nawarry zawarła kontrakt z dwiema osobami, które się obowiązały dostarczyć 1,000 koni z Francyi, dla utworzenia 10 szwadronow jazdy. Podczas wyprawy O'Donnela do Vera, Krystyniści przesłali do Irun znaczną ilość bydła rogatego, które znalezli w górach.—D. 29 siedmiu żołnierzy i jeden Oficer przybyli z bronią do Muńagorrego. Don-Carlos tegoż dnia opuścił Estellę udając się do Guipuscoa a nazajutrz wiele osob w Estelli ścięto. Biskup Leonu, który wygnany był do pewnej wsi w Borunda, mówią, że został posłany do zamku Guevara w Alawie, ażeby oczekiwał tam rozkazow Don-Carlosa.

— *Dzienniki Bayońskie* zawierają list z Saragossy pod 29 Maja, w ktorym donoszą, że kolumna Miqueleta z Reus uczyniła wycieczkę i uderzyła na juntę Karolistowską tego okręgu, która się chciała udać do wsi pobliskiej. Wszyscy członkowie junty i 76 ludzi składających eskortę zostali zabici. List z Villafranca de Cańades potwierdza tę wiadomość, i dodaje, że kolumna Karolistowska Borrera, która się znajdowała w tém ostatniém miejscu, również pobitą została przez Miqueleta. Słychać także, że junta Karolistowska w Berga udała się do ucieczki i stara się przejść do Francyi.

(*A.P.S.Z.*)

## Turcya.

*Konstantynopol, d. 16 Maja.*

Poseł Belgicki przy dworze Wiedeńskim, Baron O'Sullivan de Grass, który ma polecenie od Rządu swojego do zawarcia traktatu handlowego z Portą, przybył tu dnia 15 rano na statku parowym *Ferdynand I.*

— *Moniteur Ottoman* umieścił artykuł, zawiadamiający uczonych zagranicznych, pragnących ofiarować Sułtanowi dzieła swoje, ażeby pierwiej w tej mierze właściwą drogą pozwolenia Sułtańskiego zasięgali.

— Z Persyi nadeszły przecie świeże wiadomości, sięgające pod d. 10 Kwietnia. Szach stał z wojskiem swoiém przez całą zimę pod miastem Herat, nie mogąc takowego zdobydź, co go przecież nie odwiodło od raz powziętego zamiaru. Nastanie pięknej pory czasu, ożywiło nanowo odwagę i nadzieje wojska, jakoż wzięto się teraz z całą gorliwością do środków najściślejszej blokady. Kiedy jednakże, jak się z tych doniesień pokazuje, dawniejsze oblęganie miasta zmieniono teraz na blokadę tylko, trudno odgadnąć, której strony wytrwałość i upór weźmie przewagę, to jest: czy ze strony Persów, czy mieszkańców Heratu. Pośród tych demonstracyj wojennych, Szach powołał do siebie Posła Angielskiego Pana M'Neil, ażeby, za jego pośrednictwem, zawrzeć traktat pokoju z Heratem; zdaje się atoli, że Pan M'Neil, przybędzie już zapoźno: gdyż zaledwie powziął wiadomość o tém Poseł innego Mocarstwa, nie omieszkał natychmiast sam pośpieszyć do głównej kwatery Szacha.

*Od granicy Serbskiej, 20 Maja.*

Dyrektor Serbskiej kancellaryi dworu, Pan Givanovitz, wyjechał ze szczególném poleceniem do Konstantynopola. Kupcy sądzą, że to poselstwo ściąga się do postanowienia wielkorządzcy Rumelli, ale lepiej zawiadomione osoby twierdzą, że czysto polityczne, nie zaś handlowe, stosunki Serbii, są przedmiotem tej podróży. Sądzą one, że umysły Serbów nanowo są wzburzone, i że dla tego stanowczego potrzeba kroku, aby niechętnych w kluby ująć; mieszkańce bowiem mocno są oburzeni odwłoką nadania nowego kodexu prawnego i zaprowadzenia wielu innych przyobiecanych zmian. Już w zeszłym roku znajdowała się Serbia w podobném położeniu, ale poselstwo Xięcia Dołgorukiego przytłumiło nieukontentowanie powszechne.

(*G.C.*)

## Ameryka.

Korrespondent Gazety *Morning Chronicle*, w Filadelfii, zgadzając się w zupełności z rozszerzonemi tam pogłoskami, że Francuzi chcą Mexyk opanować, pisze pod dniem 1-go Maja, co następuje: „Początek nieporozumień w odnodze Mexykańskiej dojrzałe przyniosł owoce. Przepowiadania Canninga i Huskissona, tak w niższym Parlamencie, jako i na prywatnych posiedzeniach, były niezawodną prawdą, opartą na filozofii i doskonałej znajomości ludzi. Całemu światu odkrywa się teraz łudząca perspektywa kolonizacyi: Mexykanie niemogą już sami sobą rządzić; moc i po

мими собою; сила и могущество готовы ихъ оставить. Какой нибудь предлогъ, распря, требуемое и неполученное удовлетвореніе, война, — и Мексиканская республика исчезнетъ. Я размышлялъ уже о несогласіяхъ между Соединенными Штатами и Мексикою, о ложномъ честолюбіи Техаса, о безпрерывномъ безначаліи и о смятеніяхъ, которыя терзаютъ теперь богатѣйшую изъ всѣхъ націй, размышлялъ обо всемъ, что привело непріязненный Французскій флотъ къ гаванямъ Вера-Круса. Тучи скоро должны разразиться надъ главою тамошняго Правительства; грозное положеніе, принятое начальникомъ эскадры, кончится, вѣроятно, взятіемъ гаваней и укрѣпленій Вера-Крусскихъ. Если это случится, Мексика, имѣющая отъ 8 до 9 милліоновъ жителей, безъ сомнѣнія, будетъ обращена во Французскую колонію, и притомъ колонію богатѣйшую и плодороднѣйшую въ свѣтѣ. Ни сколько не желая предсказывать будущаго, я могу однакожъ быть увѣреннымъ, что нынѣшнее состояніе дѣлъ не оставляетъ почти никакого сомнѣнія въ скоромъ паденіи Мексики. Это мнѣніе раздѣляютъ со мною важнѣйшіе государственные мужи Америки. Пусть только разсмотрятъ внимательно всѣ обстоятельства дѣла. Французскій Посланникъ препроводилъ къ Президенту Бустаменте послѣднее свое предложеніе, въ которомъ предоставляетъ ему на выборъ войну или уплату 800,000 долларовъ, до 18-го Апрѣля. Французскій Адмиралъ объявилъ, что возьметъ приступомъ Вера-Крусъ, если не будутъ выполнены условія, изложенныя въ сей бумагѣ. Но, всего важнѣе при этихъ переговорахъ умѣренность Мексиканскаго Правительства, ибо мы знаемъ навѣрное, что Мексиканцы раздражены до чрезвычайности, и грозятъ, выгнавъ изъ земли своей всѣхъ Французовъ, конфисковать ихъ имѣніе. Если это расположеніе еще продолжится, слѣдствіемъ будетъ война. Паденіе Вера-Круса тогда неизбѣжно, и гавань, господствующая всѣмъ берегамъ Мексиканскаго Залива, перейдетъ въ руки Французовъ. Но чѣмъ должно кончиться честолюбіе послѣднихъ? Неужели народъ, всегда отличавшійся страстію къ колонизаціи и къ завоеваніямъ, народъ населившій даже песчаныя пустыни Африки, народъ, мореходныя силы котораго возросли до отличной степени въ короткое время, притомъ же, когда Правительство съ радостію готово переселить буйныхъ и недовольныхъ своихъ подданныхъ на отдаленный берегъ,— неужели этотъ народъ удовольствуется гаванью Вера-Круса? Исторія и опытность показываютъ намъ противное. Постороннія націи должны бы теперь заняться этимъ предметомъ, и разобрать жалобы Франціи противъ Мексики, которыя, безъ сомнѣнія, очень важны, когда влекутъ за собою или войну и разореніе, или безусловную покорность. За всѣмъ тѣмъ, исключая двѣ или три жалобы, да и то маловажныя, въ Соединенныхъ Штатахъ не знаютъ ни о чемъ." (*Спб. В.*)

tęga gotowe są ich opuścić. Lada pozor, kłótnia, żądane i nieotrzymane zadośćuczynienie, wojna, — a rzecz pospolita Mexykańska zniknie. Rozmyślałem już o nieporozumieniach między Stanami Zjednoczonemi a Mexykiem, o fałszywej ambicyi Texas, o nieustannym bezrządzie i rozruchach, które niszczą teraz najbogatszą ze wszystkich krain, rozmyślałem o wszystkiém, co sprowadziło nieprzyjacielską flotę Francuzką, do portów Vera-Cruz. Burza powinna wkrótce zebrać się nad głową Rządu tamecznego; groźna postawa, przybrana przez Naczelnika eskadry, skończy się zapewne na wzięciu portów i twierdz Vera-Cruz. Jeżeli się to stanie, wówczas Mexyk, mający od 8 do 9-ciu milionów mieszkańców, będzie bezwątpienia obrócony w kolonią Francuzką, a przytém w kolonią najbogatszą i najżyźniejszą w świecie. Niechcąc zgoła przepowiadać przyszłości, mogę jednakże bydź pewnym, że teraźniejszy stan rzeczy żadnej prawie nie czyni wątpliwości o prędkim upadku Mexyku. To mniemanie podzielają ze mną wszyscy statyści Ameryki. Niech tylko z uwagą roztrząsną wszystkie okoliczności rzeczy. Poseł Francuzki przesłał do Prezydenta Bustamente ostatnią swą propozycyą, w której zostawuje mu do wyboru: wojnę albo zapłatę 800,000 dollarow, do 18-go Kwietnia. Admirał Francuzki oświadczył, że zdobędzie szturmem Veracruz, jeżeli nie będą wypełnione warunki, w nocie tej opisane. Ale nadewszystko ważniejszém jest przy tych układach umiarkowanie Rządu Mexykańskiego: wiemy bowiem z pewnością, że Mexykanie rozjątrzeni są do ostateczności, i grożą po wypędzeniu ze swego kraju wszystkich Francuzów, konfiskatą ich majątków. Jeżeli takie usposobienie potrwa jeszcze, skutkiem będzie wojna. Wówczas upadek Vera Cruz jest nieuchronny, i port, panujący nad wszystkiemi brzegami zatoki Mexykańskiej, przejdzie do rąk Francuzów. Ale na czém powinna się skończyć ambicya ostatnich? Czyliż naród, odznaczający się zawsze namiętnością do kolonizacyi i do podbić; narod, który zaludnił nawet piaszczyste pustynie Afryki; narod, którego siły morskie w krótkim czasie do wysokiego wzniosły się stopnia, w ówczas, kiedy Rząd z radością gotow jest przesiedlić burzliwych i nieukontentowanych swoich poddanych na brzeg daleki — czyliż ten naród przestanie na porcie Vera-Cruz? Historya i doświadczenie każą nam bydź innego przekonania. Obce narody powinny teraz zająć się tym przedmiotem, roztrząsnąć zażalenia Francyi przeciwko Mexyku, które bez wątpienia nader są ważne, kiedy ciągną za sobą albo wojnę i zniszczenie, albo bezwarunkową uległość. Z tém wszystkiém, wyłączając dwa albo trzy zażalenia, i to jeszcze małej wagi, w Stanach Zjednoczonych o niczém nie wiedzą." (*P.P.*)

## Смѣсь.

### О новомъ способѣ усовершенствованнаго винокуренія.

По Высочайшему соизволенію Его Императорскаго Величества, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Ермолаевъ, въ 30-й день минувшаго Апрѣля, получилъ отъ Министерства Финансовъ привилегію на изобрѣтенную имъ новую методу усовершенствованнаго винокуренія, съ правомъ въ теченіе десяти лѣтъ пользоваться симъ изобрѣтеніемъ, уступать и продавать его кому пожелаетъ, на общемъ законномъ основаніи.

Существенное отличіе новой методы винокуренія состоитъ въ заторахъ хлѣба, гдѣ жидкость, состояніе температуры въ разныхъ и многочисленныхъ дѣйствіяхъ операціи, въ составѣ хлѣбныхъ частей, приготовленіи воды подъ заторы и опредѣлительность степени жару и холоду въ складкѣ брагъ и перегонкѣ спиртуозныхъ гасовъ, совершенно отличны отъ старой методы, и какъ по виду и вкусу, такъ и запаху употребляемой жидкости, ничего общаго съ оною не имѣетъ.

Главнѣйшее преимущество новой методы состоитъ въ томъ, что изъ того же самаго количества муки выкуривается вина гораздо болѣе того, что получается нынѣ заводчиками по извѣстнымъ всѣмъ способамъ.

Нѣтъ сомнѣнія, что, какъ по новой, такъ и старой методамъ, качество хлѣба опредѣляетъ выходы вина; *но разность въ семъ случаѣ новой методы съ прежнею состоитъ въ томъ, что если изъ какого либо сорта хлѣба выкуривалось по семи, то по новой методѣ непремѣнно будетъ по девяти; если по прежней методѣ выкуривается* $7\frac{1}{2}$, *то по новой* $9\frac{1}{2}$ *ведръ, и такъ далѣе.* Справедливость сего достаточно утверждается имѣющимся въ рукахъ изобрѣ-

## Rozmaitości.

### O nowym sposobie udoskonalonego pędzenia wódki.

Z Najwyższego zezwolenia Jego Cesarskiej Mości, Rzeczywisty Radźca Stanu Jermołajew, w dniu 30-m zeszłego Kwietnia, otrzymał od Ministeryum Skarbu przywilej na wynalezioną przezeń nową metodę udoskonalonego pędzenia wódki, z prawem w przeciągu dziesięciu lat użytkowania z tego wynalazku, ustępowania i przedawania go komu zechce, na powszechnej ustaw osnowie.

Istotna różnica nowej metody pędzenia wódki zawiera się w zatorach zboża, gdzie płyn, stan temperatury w różnych i rozlicznych działaniach operacyi, w substancyi części zbożowych, przygotowaniu wody do zatoru, tudzież pewny stopień ciepła i zimna w składzie brahy i w przepędzeniu gazow spirytusowych, zupełnie się różnią od metody, i tak względnie koloru i smaku, jako też i zapachu używanego płynu, nic wspólnego z nią niema.

Główniejsze pierwszeństwo nowej metody zależy na tém, że z tejże samej ilości mąki wypędza się wódki daleko więcej, niżeli otrzymują teraz fabrykanci, pędząc wszystkiemi sposobami wiadomemi.

Niema wątpliwości, że tak w nowej, jako i starej metodzie, dobroć zboża stanowi wychod wódki; *ale różnica w tym względzie metody nowej od dawniejszej w tém się zawiera, iż jeżeli z jakiegokolwiek gatunku czyli dobroci zboża otrzymywano po siedm, tedy podług nowej metody nieodmiennie będzie po dziewięć, jeżeli pędząc wódkę podług metody dawniejszej otrzymuje się* $7\frac{1}{2}$, *tedy podług nowej będzie* $9\frac{1}{2}$ *wiader, i tak dalej.* Rzeczywistości tego dostatecznie dowodzą

тателя актомъ двухъ чиновниковъ Министерства Финансовъ, бывшихъ на заводѣ по порученію Министерства.

Очевидная польза новаго винокуренія доказывается слѣдующимъ расчетомъ:

Полагая примѣрно 1000 кулей хлѣба въ заторѣ, употребленнаго по старой методѣ, и считая въ сложности обыкновенную пропорцію съ куля по семи ведръ, будетъ выкурено 7,000 ведръ.

Сумма за сіе количество (7,000 ведръ) полагая по 1 р. 50 коп. за ведро, составитъ . . . 10,500 руб.

По новой методѣ, изъ таковагожъ количества, т. е. 1,000 кулей, и такой же самой доброты хлѣба, въ сложности винокуренія, получится 9,000 ведеръ.

Полагая по 1 р. 50 коп. за ведро, за 9,000 ведръ составится . . . . . . . . . . . 13,500

болѣе 3,000 руб.

Если сію сумму 3,000 руб. раздѣлить на выкуренное количество вина по прежней методѣ, 7,000 ведръ, то чистая прибыль отъ новаго винокуренія составится съ каждаго ведра до 43 коп.

Другое также важное преимущество новой методы заключается въ отличномъ качествѣ выкуриваемаго вина.

Вино выкуриваемое по новой методѣ, столь отличнаго достоинства, въ цвѣтѣ, игрѣ, запахѣ и вкусѣ, что нѣтъ ни какой надобности, по примѣру прочихъ заводовъ, перепускать его, для очищенія, чрезъ песокъ, почему въ привилегированномъ нынѣ заводѣ, съ открытія новой методы, въ 1835 году, никогда ни какого очищенія вину не дѣлалось, и оно, въ семъ видѣ, бывъ представлено чрезъ командированныхъ на заводѣ чиновниковъ Министерству Финансовъ, заслужило общее одобреніе.

Наконецъ барда изъ новаго винокуренія несравненно лучше и здоровѣе для скота, потому что въ ней менѣе остается спиртуозныхъ частей, вредныхъ для здоровья животныхъ.

Новая метода винокуренія не требуетъ никакого измѣненія въ хорошо-устроенныхъ паровыхъ винокуренныхъ заводахъ, кромѣ нѣкоторыхъ весьма незначительныхъ пристроекъ въ дрождевомъ отдѣленіи, что будетъ стоить, по вѣрному исчисленію, единовременно отъ одной до трехъ коп. на ведро, сообразно мѣстнымъ цѣнамъ на матеріялы и работы.

Выкурка вина по новой методѣ требуетъ, въ отношеніи припасовъ, нѣкотораго, впрочемъ весьма незначительнаго, увеличенія расходовъ; но расходы сіи болѣе нежели покрываются уменьшеніемъ издержекъ на производство винокуренія въ рабочихъ, дровахъ и освѣщеніи, а также сбереженіемъ времени, такъ, что заводъ, выкуривающій, по старой методѣ, примѣрно полагая, до 110 т. ведръ, въ продолженіе тото же времени выкуритъ, по новой, 130 т. ведръ; слѣдственно каждый заводчикъ выигрываетъ, въ семь только случаѣ, на капиталъ свой 30 процентовъ.

Г. Министръ Финансовъ обратился къ изобрѣтателю съ вопросомъ: на какомъ основаніи можетъ быть введена новая метода на казенныхъ винокуренныхъ заводахъ, и многіе значительнѣйшіе заводчики вошли уже съ нимъ въ соглашеніе о заключеніи условій.

Въ намѣреніи доставить желающимъ удобство въ пріобрѣтеніи права на новую методу винокуренія, изобрѣтатель, принявъ въ товарищество жительствующаго въ С. Петербургѣ Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Карнѣева, предоставилъ ему входить въ сношеніе по сему предмету, какъ съ Россійскими, такъ и иностранными заводчиками, и постановлять съ ними условія о передачѣ сего права съ обученіемъ винокуровъ на собственномъ его винокуренномъ заводѣ, состоящемъ въ Тверской Губерніи.

Желающіе пріобрѣсть таковое право и узнать условія сего пріобрѣтенія, могутъ адресоваться къ Г. Маббу, въ Контору Дѣлъ Коммиссій и Справокъ въ С. Петербургѣ, у Полицейскаго Моста, въ домѣ купца Котомина, подъ N. 51.— Иностранные заводчики, желающіе воспользоваться новымъ изобрѣтеніемъ для своихъ заводовъ, или вообще для цѣлаго Государства, могутъ адресоваться въ ту же Контору чрезъ пребывающихъ въ С. Петербургѣ Консуловъ, или торговые домы и ихъ конторы, и чрезъ нихъ заключать условія.

Въ послѣдствіи имѣютъ быть назначены особые по губерніямъ агенты, съ цѣлію облегчить сношенія съ заводчиками и воспрепятствовать законными мѣрами введенію новой методы на заводахъ, не получившихъ на то дозволенія, дабы симъ сохранить право привилегіи, и обезпечить выгоды заводчиковъ, кои пріобрѣтутъ сіе право законнымъ порядкомъ. (*С. П.*)

znajdujące się u wynalazcy akta dwóch urzędników Ministeryum Skarbu, byłych w browarze z polecenia Ministeryum.

Widoczną korzyść nowego sposobu pędzenia dowodzi wyliczenie następujące:

Z 1,000 kulow zboża użytego na zator podług starej metody, i licząc zwyczajną proporcyą z kula po siedm wiader, będzie w ogóle wypędzono 7,000 wiader.

Summa za tę ilość (7,000 wiader), kładąc po 1 rubli 50 kop. za wiadro, uczyni . . . . . 10,500 rubli.

Podług nowej metody, z takiejże ilości, to jest: 1,000 kulow, i takiejże samej dobroci zboża, otrzyma się 9,000 wiader.

Kładąc po 1 r. 50 kop. za wiadro, za 9,000 wiader uczyni . . . . . . . . . . . . 13,500

więcej 3,000 rub.

Jeżeli tę summę 3,000 podzielemy na wypędzoną ilość wódki podług starej metody, 7,000 wiader; tedy czysty dochod z nowego sposobu pędzenia uczyni z każdego wiadra do 43 kop.

Druga także ważna wyższość nowej metody zawiera się w dobrym gatunku wypędzonej wódki.

Wódka, podług nowej metody pędzona, tak jest szczególnej dobroci, w kolorze, szumie, zapachu i smaku, że żadnej niema potrzeby, jak to niektórzy robią, cedzić ją, dla oczyszczenia, przez piasek; dla czego też w uprzywilejowanej teraz fabryce, od wynalezienia nowej metody, w roku 1835, nigdy żadnego oczyszczenia wódki nie robiono, która w tym stanie, będąc okazana Ministeryum Skarbu przez przysłanych do fabryki urzędnikow, na powszechną zasłużyła pochwałę.

Nakoniec braha z nowego pędzenia otrzymywana, daleko jest lepszą i zdrówszą dla bydła, gdyż w niej mniej pozostaje części spirytusowych, szkodliwych dla zdrowia bydła.

Nowa metoda pędzenia wódki niepotrzebuje żadnej odmiany dobrze urządzonych parowych browarow, oprócz niektórych bardzo nieznaczących przybudowań w oddziale drożdżowym, co będzie kosztowało, podług pewnego wyliczenia, jednorazowie od jednej do trzech kopiejek na wiadro, stosownie do miejscowych cen materyałow i roboty.

Pędzenie wódki podług nowej metody potrzebuje, względnie zapasow, niejakiego, zresztą bardzo nieznacznego, powiększenia wydatkow; ale wydatki te więcej, aniżeli się ułatwiają, przez umniejszenie wydatkow na robotnikow, drwa i oświecenie, tudzież oszczędnością czasu, tak, że browar wypędzający podług starej metody, kładąc średnią proporcyą, do 110,000 wiader, w przeciągu tegoż czasu, podług nowej metody otrzyma 130,000 wiader; a zatém w tym tylko względzie, każdy właściciel zyskuje od swego kapitału 30 procentow.

P. Minister Skarbu uczynił wynalazcy pytanie: na jakiej osnowie może bydź wprowadzona nowa metoda w browarach skarbowych; i wiele znaczniejszych przedsiębiercow weszło już z nim w umowę o zawarcie warunkow.

W zamiarze podania życzącym dogodności w nabyciu prawa na nową metodę pędzenia wódki, wynalazca, przyjąwszy do stowarzyszenia mieszkającego w S. Petersburgu Rzeczywistego Radzcę Stanu Karniejewa, zostawił mu czynić znieśienia się w tym przedmiocie, tak z Rossyjskiemi jako i zagranicznemi fabrykami, i zawierać z niemi umowy o przelewie tego prawa z wyuczeniem winników we własnej jego gorzelni, w Gubernii Twerskiej znajdującej się.

Życzący nabydź takowe prawo i dowiedzieć się o warunkach tego wynalazku, mogą adresować się do P. Mabby, do Kantoru Kommissow i Sprawunkow w S. Petersburgu, u Mostu Policyjnego, w domu kupca Kotomina, pod N. 51 m.—Fabrykanci zagraniczni, życzący nabydź nową metodę dla swych browarow, albo w ogólności dla całego państwa, mogą pisać do tegoż Kantoru przez przebywających w S. Petersburgu konsulow, albo domy handlowe i ich kantory, i przez nich zawierać umowy.

W późniejszym czasie mają bydź naznaczeni osobni w Guberniach agenci, w celu ułżenia komunikowania się z fabrykantami i zapobiegania prawnemi środkami wprowadzeniu nowej metody w browarach, które nie otrzymały na to dozwolenia, ażeby przez to zachować prawo przywileju, i zapewnić korzyści właścicielow, którzy nabędą to prawo sposobem prawnym.

(*P.P.*)

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Іюня 14 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. *Левъ Боровскій.*